

Grønne Bærum 2050

Miljøpartiet De Grønnes visjon for Bærum kommune

Bærekraft – Livskvalitet - Nytenking

Januar 2015

Det bærekraftige Norge.

Vi er i 2050. Det er en generasjon siden Det Grønne Skiftet skjøt fart. Norge er et bærekraftig humant velferdssamfunn basert på verdier som livskvalitet, respekt, rettferdighet, likeverd, solidaritet og omsorg for mennesker, dyr, naturen og vårt livsgrunnlag på jordkloden.

Den teknologiske utviklingen skjer fortsatt i høyt tempo og gir oss helt nye løsninger innenfor samferdsel, energi, kommunikasjon, bolig, matproduksjon, helse og omsorg. Dermed har vi fått muligheter vi tidligere bare håpet. Norge tok godt vare på den unike posisjonen oljerikdommen ga landet og ledet an i utviklingen av fornybarsamfunnet og økt livskvalitet for alle. Fossile energikilder til transport, oppvarming og vareproduksjon er snart faset helt ut. Miljøsikker opprydding etter oljeproduksjonen er gjennomført. Under prosessen utviklet vi gjenbrukbar teknologi og kompetanse. Omfanget av ting som handles har gått ned, mens handel med kvalitetsprodukter, brukthandel, byttehandel og reparasjoner av ting har tatt seg opp. Utvekslingen av tjenester, kunnskap og livsopplevelser er viktige næringer som sysselsetter svært mange. Arbeidsplassene fra oljeindustrien er erstattet med jobber innenfor miljøteknologi, forskning og kunnskapsformidling, fornybar energiproduksjon, livs- og miljøvitenskap, utnyttelse av biologiske ressurser, bærekraftig matproduksjon, design, håndverk, omsorg og teknologiutvikling. Produktivitetsøkningen som følge av teknologisk utvikling og et bedre organisert arbeidsliv er tatt ut som kortere arbeidstid. Dette har sikret full sysselsetting og høyere livskvalitet i et samfunn med lav økonomisk vekstrate.

Bærum så tidlig mulighetene Det Grønne Skiftet ville gi og samlet seg rundt visjonen om å omskape kommunen til en fornybarkommune, en innovasjonskommune, en livskvalitetskommune. Omstillingen lyktes veldig godt. Bærum er en foregangskommune som beundres og studeres av både norske og internasjonale lokalsamfunn. Bærum er blitt en Grønn Kommune, preget av Miljøpartiet De Grønnes ideer og visjon om fremtiden og veien dit. Noen mener Bærum har lyktes så godt at vi er blitt "verdens grønneste kommune".

Det grønne Bærum.

Bærum prioriterer konsekvent miljø og folkehelse i samfunnsutviklingen noe som skaper livskvalitet. Livsglede og livskvalitet er like naturlige måleparametre som miljømessig og økonomisk bærekraft. Bærum er en levende nærkommune hvor de fleste har kort reise til jobb, skole og fritidsaktiviteter. Det finnes like mange arbeidsplasser som arbeidstakere, og de er spredt omkring i kommunen. Alle som jobber i Bærum kan bo i kommunen hvis de ønsker det. Yrkesmulighetene er mangfoldige. Bærum har satset systematisk på nyskapende og bærekraftige arbeidsplasser. Kommunen har blitt et ledende innovasjonssentrum for sosialt entreprenørskap, nyskapende teknologianvendelse, design og produktutvikling, handel og servicenæring, livs- og miljøvitenskap, kunnskapsformidling og omsorgstjenester. De tradisjonelle yrkene består, og håndverksyrker har fått en sterk oppblomstring. Dette gir spennende muligheter for de aller fleste.

I det grønne Bærum er lokaldemokratiet videreutviklet. Lokalmiljøene disponerer deler av kommunebudsjettet etter lokale prioriteringer. Det er et mangfold av fysiske og virtuelle møteplasser mellom politikere, kommuneadministrasjon og innbyggere.

Naturen lever og mat produseres lokalt

Bærum har lyktes med å bevare og restaurere naturmangfoldet i bygda. Bekker og vannveier er åpnet og renses og syder av liv. Marka og fjorden er viktige friområder for mennesker og dyr og Bærum har et mangfold av grønne lunger i boligområdene. Matjorda i Bærum er bevart. Dyrkbart areal har økt fordi småbyene er preget av grønne tak og hageeiere har blitt oppmuntret til lokal matproduksjon. Det er få heltidsbønder i kommunen, men desto mer utbredt andelslandbruk, hagebruk, kolonihager, takhager og kjøkkenhager. Alle skoler har en skolehage hvor elevene får erfaring med biodynamisk matproduksjon og plantestell.

Småbyer med god livskvalitet og grønt næringsliv.

Befolkningen i Bærum har vokst betydelig. Veksten er absorbert i de fem lokale småbyene; Sandvika, Hauger/Kolsåsbyen, Bekkestuabyen, Stabekkbyen og Fornebu/Lysaker-byen. Småhusbebyggelsen i store deler av kommunen er opprettholdt. Samtidig har de fleste fått kort vei til gode handels- og servicetilbud. Småbyene er bygget opp etter utprøvde og videreutviklede prinsipper for god livskvalitet og høy miljøstandard. Det er bygget høyt, men luftig, med sjenerøse grønne rom og naturen er bygget mer inn i byene. Byene er planlagt slik at de supplerer den eksisterende bebyggelsen og har en bredt sammensatt befolkning. Byene er fullverdige samfunn med boliger for ulike livsfaser og behov, arbeidsplasser, skole, handel, offentlige og private tjenester, møteplasser, serveringssteder, rom for lek, idrett og uorganisert aktivitet, omsorg, helse og kultur. Byenes utforming og struktur skaper gode og trygge sosiale rammer. Småbyene, i likhet med alle andre boliger i Bærum, utnytter lokale fornybare energikilder som sol, vann og jord. Byrommene er i hovedsak bilfrie, men lett tilgjengelige for alle. Det er tilstrekkelige parkeringsanlegg under bakken for små og større kjøretøyer, som i all hovedsak er drevet av fornybar energi. Tilgang til energi til kjøretøyene der de parkeres for natten har vært en selvfølge lenge.

Livskunst og undring.

Aller størst har endringene vært i Sandvika. Byen er igjen sentrert omkring elven. Den har blitt en kystby i Bærum med et levende sentrum, et trivelig Sandvika øst og en flott åpning mot fjorden. Netthandel, handel med kvalitetsvarer, lokal handel og byttehandel har gjort store bilbaserte kjøpesentre til et gammeldags og ulønnsomt konsept. Sandvika Storsenter er derfor omskapt til et senter for kultur, småskala næringsvirksomhet og opplevelser med badeland, spisesteder, utsalgssteder, verksteder, kulturscener, idrettsanlegg, utstillingsplasser, arbeidsfelleskap for sosiale entreprenører osv. Et spennende livsnytersenter. Det er bygget inn boliger i anlegget og den store takflaten er utnyttet til grøntanlegg og hageparseller.

Bekkestua er blitt et interaktivt kunnskapsformidlings- og undringssenteret i Bærum. Biblioteket er kraftig utviklet og er navet i en infrastruktur hvor befolkningen, næringslivet, skolen, barnehager og forskningsinstitusjonene får og gir kunnskap, ideer og kompetanse på tradisjonelle og nye områder. Hovedbiblioteket har satellitter i de befolkningstette områdene og utnytter kommunikasjonsteknologi effektivt for å bidra til at Bærums befolkning er kunnskapsrike, nyskjerrige, tenkende, innovative, kritiske og kreative.

Innovasjon og skaperevne.

Forneby/Lysakerbyen er blitt et senter for innovasjon og teknologiutvikling i Bærum. Store tidligere fossilorienterte kompetansemiljøer omstilte seg og bruker kompetansen til videreutvikling av fornybare energikilder og bioteknisk-industri. De supplerer og støtter det omfattende gründermiljøet som har fokus på sosialt entreprenørskap og teknologiutvikling.

Stabekkbyen er blitt senter for design, håndverk, kunst og kulturutvikling. Hauger/Kolsåsbyen er ledende innenfor bioteknologisk anvendelse og bio-produktutvikling.

Det er flyttet kontorarbeidsplasser i både offentlig og privat sektor til Bærum og de lokale småbyene har lagt godt til rette for slike arbeidsplasser. Næringslivet etterspør eldre arbeidstakeres kompetanse, erfaring og arbeidskapasitet. Bærum har blitt senter for utvikling av teknologi og løsninger som beriker og avlaster de eldre i hverdagen.

Gjenbruk og resirkulering bevarer verdier.

Avfallsmengden har blitt vesentlig redusert. Kildesortering er forenklet og delvis automatisert, og ny avfallshåndteringsteknologi er utviklet. Alle byer og større nybygg har fått et lukket og effektivt retursystem for avfall. Alt avfall utnyttes som en ressurs lokalt. Alle større bomiljøer har gjenbruksstasjoner, byttinger og reparasjonsverksteder hvor beboerne selv kan reparere gjenstanden eller kjøpe den nødvendige kompetansen til å få det gjort.

Smart samferdsel og grønn infrastruktur.

Småbyene ligger ved kollektivknutepunkter som forbinder dem med Oslo og landet for øvrig. Småbyene er dessuten forbundet med et godt utviklet nett av kollektivtrafikk og grønne korridorer som sikrer trygg og effektiv samferdsel med sykkel, til fots og med andre lite arealkrevende transportmidler. De grønne og blå korridorene gir hele Bærum tilgang til sjøen og til Marka hvor rekreasjons- og turområdene er bevart og videreutviklet. Friluftslivet er tilgjengelig også for dem med bevegelsesvansker og andre fysiske begrensninger.

Det er etablert ekspress-sykkelveier på en rekke jobbreise-strekninger. Disse går ofte parallelt med de store bilveiene, delvis i egne tunneler. Fremkommeligheten på sykkelveiene er derfor minst like god som på bilveiene, hele året. Gang- og sykkelveiene i nærområdene er videreutviklet slik at også barn og unge foretrekker å gå eller sykle fremfor som tidligere å bli kjørt i alle sammenhenger, og til alle årstider. Skolene ligger også i bilfrie soner som sikrer området der mange barn og unge ferdes.

Skole for fremtiden og en trygg oppvekst.

Bærumskolen er kraftig utviklet, individorientert og fokuserer på å utvikle innsiktsfulle, tenkende, kreative, ansvarsfulle, kjærlige, kritiske og trygge samfunnsborgere. Natur- og miljøkunnskap regnes blant de grunnleggende ferdighetene på samme måte som praktiske ferdigheter, skapende evner, språk, internasjonalisering og de tradisjonelle kunnskapsfagene. Nye fag er oppstått i forbindelse med gjenbruk, resirkulering og ressursutnyttelse, og praktiske fag har fått høy status. Disse kunnskapene og ferdighetene lekes inn gjennom barnehagen og lokale tilbud, og innlæres mer systematisk gjennom skoletiden.

Samarbeid og deling er viktige elementer i opplæringen og skaper bl.a. mange nye gründere. Barns evne til konsentrasjon, langsiktig tenking, forpliktelser overfor egne valg og finne ro til å være tilstede der man befinner seg fysisk har blitt betydelig styrket ved at eksempelvis internettfrie dager, kultur- og håndverksaktiviteter, meditasjonsteknikker, sjakk og andre virkemidler har blitt vanlig i skole og oppvekstmiljøer

Bærum ungdom er trygge og aktive verdensborgere bl.a. fordi det har blitt lagt til rette for at de utvikler god verdensforståelse, respekt for forskjellighet og et internasjonalt nettverk. Verden er krympet betraktelig gjennom interaktiv nettdeling, sosiale medier og innvandring, og alle oppmuntres og evt. bistand til jevnlig kontakt med folk i andre deler av verden. Innbyggere med annen kulturbakgrunn deler sine erfaringer og tanker i hverdagen, skole, kulturliv og arbeidsliv. Bærum ungdom gis muligheten til ett utvekslingsopphold ved en "internasjonal leirskole" hvor de får erfare og forstå andres virkelighet og treffe ungdom fra samfunn med helt andre oppvekstvilkår og utfordringer enn det norske.

I tillegg til de organiserte tilbudene innenfor idrett og kulturlivet er det i alle bomiljøene i Bærum lagt til rette for fri lek og egen utforskning av natur, miljø, teknologi og egne evner. En times fysisk aktivitet er del av den daglige rutinen i skolemiljøet.

Førsteklasses helsetjenester, trygghet og omsorg

God folkehelse er førende for all kommunal planlegging og det er lagt godt til rette for aktivitet og bevegelse i hverdagen. Bærum Sykehus er et fullverdig sykehus med akuttjenester og rutinemessige inngrep og behandlinger. Spesialisthelsetjenester som ikke dekkes lokalt får befolkningen i Oslo.

Helsekontroll og helseveiledning er tilgjengelig i bomiljøene og på skolene. Alle skoler har en eller flere helsearbeidere som har tid til å snakke med de unge, når de trenger det.

Rusomsorgen for alkohol- og narkotikaproblemer er preget av respekt og medmenneskelighet. Fokus er på behandling og rehabilitering til et liv hvor rusen ikke utgjør et stort sosialt og helsemessig problem. Langt færre barn lider under omsorgssvikt, vold, seksuelt misbruk og rus. Samarbeid mellom skole, barnevern, helsevesen og politi gir familier med disse utfordringene rask og effektiv hjelp. Det er blitt attraktivt å jobbe i barnevernet. Bærum har høyt kvalifisert helsepersonell og barnevernet oppfattes som en ressurs for voksne og barn som sliter med alvorlige livsproblemer. Det er blitt en utbredt oppfatning på skoler og hos skolens helsepersonell at det er bedre å ta initiativ en gang for mye enn en gang for lite.

Eldreomsorgen er opprustet og mye bedre integrert i samfunnet enn tidligere. Samarbeidet med skoler og næringslivet gir gjensidig verdi og trivsel. Eldresentrene er tilført ressurser og tilbud slik at de eldre kan delta i driften på dugnadsbasis, uten at driften er basert på det.

De som ønsker å bo hjemme så lenge som mulig får hjelp av et fast team som kjenner den enkeltes behov og familien og det kommuniseres godt dem imellom. De som ønsker institusjonsplass får det også når omsorgsbehovet er av sosial karakter. De kan da være sammen med andre, føle seg hjemme, delta i aktiviteter og bidra etter evne med tjenester det er behov for og som skaper mening. På denne måten øker engasjementet for felles innsats og bedre livskvalitet. Sykehjemmene har tilstrekkelige ressurser i et fleksibelt system og er et godt sted å bo også for de mentalt friske beboerne.

Ved livets slutt prioriteres ressursene slik at pleiepersonell kan samarbeide med familie og pårørende og gi den døende best mulig trygghet og ro.

Mangfoldig og rikt kulturliv.

Musikk, teater og billedkunst har fått gode kår i Bærum. Størst vekt legges på å ha et rikholdig og godt tilbud av kulturelt innhold og inspirasjon til egen livsutfoldelse. Arrangører av konserter og teatre betaler lite i lokaleie og Bærum er et attraktivt sentrum for nasjonal og internasjonal kulturutfoldelse.

Frivillighet og samarbeid styrker alle.

Frivillig sektor er blitt enda viktigere i samfunnet. Bærum har videreutviklet møteplassene mellom næringslivet og de frivillige, bygget ut Frivillighetssentraler i alle deler av kommunen og prioriterert økonomisk støtte til idretts- og kulturaktiviteter som i hovedsak baserer seg på frivillighet.

Det er utviklet et utstrakt samarbeid mellom barnehager, skoler, næringsliv, kulturliv og eldreomsorg. Næringslivet deler kunnskap og gir praktiske erfaringer og får ideer og mer relevant opplæring tilbake. Kulturlivet gir opplæring og inspirasjon og får medvirkende ungdom og talentutvikling tilbake. Den eldre generasjon gir livserfaring, refleksjoner og visdom og får omsorg, kunnskap og teknologiopplæring tilbake